

2017

Kelan sotilasavustustilasto

FPA-statistik
Militärunderstöd

Kelan sotilasavustustilasto 2017

www.kela.fi/tilastot › vuositilastot

FPA-statistik | Militärunderstöd 2017

www.fpa.fi/statistik › årsstatistik

Toimitus

Kela

PL 450, 00506 KELA

Arja Turkki

Puh. 020 634 1308

etunimi.sukunimi@kela.fi

Redaktion

FPA

PB 450, 00506 FPA

Arja Turkki

Tel. 020 634 1308

fornamn.efternamn@fpa.fi

tilastot@kela.fi

www.kela.fi/tilastot

www.fpa.fi/statistik

ISSN 1796-0479 = Suomen virallinen tilasto (sähköinen)

ISSN 1799-9529 = Kelan sotilasavustustilasto (sähköinen)

URN URN:NBN:fi-fe2018051824237

Lukijalle

Kelan sotilasavustustilasto 2017 sisältää keskeiset tiedot Kelan maksamista sotilasavustuksen perusavustuksesta, asumisavustuksesta, erityisavustuksesta, opintolainojen korkoavustuksesta ja elatusavustuksesta. Julkaisu tarjoaa tilastoja näiden etuuksien saajista ja maksetuista euromääristä.

Kelan sotilasavustustilasto ilmestyy vuosittain. Sitä on julkaistu vuodesta 2007 lähtien. Julkaisu kuuluu Suomen virallisen tilaston (SVT) sarjaan ja täyttää viralliselle tilastolle asetetut laatukriteerit. Linkit julkaisua koskevan tilaston (sotilasavustus) laatuselosteisiin löytyvät tilaston kotisivulta osoitteesta www.kela.fi/tilastot-aiheittain_tilasto-sotilasavustuksesta.

Sotilasavustustilastoja julkaistaan myös Kelan tilastollisessa vuosikirjassa, asumistukien kuukausitilastossa ja Kelan tilastotietokannassa Kelastossa (www.kela.fi/kelasto).

Julkaisun on toimittanut Arja Turkki. Julkaisun tuottamiseen ovat osallistuneet Anne-Mari Kilpeläinen, Timo Lehtonen ja Miira Harpf. Ruotsinkielisestä käännöksestä vastaavat Kelan kielenkääntäjät.

Helsingissä toukokuussa 2018

Hennamari Mikkola

Vesa Ylönen

Till läsaren

FPA:s statistik om militärunderstödet 2017 innehåller centrala uppgifter om militärunderstödet grundunderstöd, bostadsunderstöd, särskilda understöd, räntebidrag för studielån och underhållsbidrag. Här finns statistik över förmånstagarna och utbetalda belopp.

FPA:s statistik om militärunderstödet utkommer årligen. Den har publicerats allt sedan år 2007. Publikationen ingår i serien Finlands officiella statistik (FOS) och uppfyller därmed de kvalitetskriterier som gäller för den officiella statistiken. Länkar till kvalitetsbeskrivningar som gäller statistiken i publikationen (militärunderstöd) finns på statistiksidorna på webbadressen www.fpa.fi/statistik-efter-amne_statistik-over-militarunderstod.

Statistik över militärunderstödet publiceras också i FPA:s statistiska årsbok, i månadsstatistiken över bostadsbidrag och i FPA:s statistikdatabas Kelasto (www.kela.fi/kelasto).

Publikationen har redigerats av Arja Turkki. Anne-Mari Kilpeläinen, Timo Lehtonen och Miira Harpf har medverkat vid framställningen av publikationen. För översättningen till svenska ansvarar översättarna vid FPA.

Helsingfors i maj 2018

Hennamari Mikkola

Vesa Ylönen

Sisällys

Lukijalle	3
1 Kelan sotilasavustus – lainsäädännöllinen pohja	5
2 Katsaus sotilasavustukseen	7
3 Aineisto ja sen luotettavuus	11
4 Käsitteet	12

Taulukot

1. Sotilasavustusta saaneet asevelvolliset ja omaiset maakunnittain vuonna 2017	22
2. Vuonna 2017 sotilasavustusta saaneet asevelvolliset ja omaiset: ikä	22
3. Vuonna 2017 sotilasavustusta saaneet asevelvolliset ja omaiset: avustuslaji	22
4. Sotilasavustuksen piiriin kuuluvat henkilöt maakunnittain vuonna 2017	23
5. Vuonna 2017 maksetut sotilasavustukset: maakunta ja avustuslaji	23
6. Vuonna 2017 asevelvollisille ja omaisille maksetut sotilasavustukset: avustuslaji ...	24
7. Vuonna 2017 keskimääräiset sotilasavustukset: maakunta ja avustuslaji	24

Innehåll

Till läsaren	3
1 Militärunderstöd från FPA – lagstiftningsgrunder	13
2 Översikt av militärunderstödet	15
3 Materialet och dess tillförlitlighet	19
4 Begrepp	20

1 Kelan sotilasavustus – lainsäädännöllinen pohja

Sotilasavustuksesta säädetään sotilasavustuslaissa (SAL 781/1993)¹. Sotilasavustuslaissa määritellään oikeus sotilasavustukseen ja sotilasavustuksen määrä. Lakia sovelletaan myös vapaaehtoista asepalvelusta suorittaviin naisiin.

Sotilasavustuksen toimeenpano siirtyi kunnilta Kansaneläkelaitokselle 1.1.1994.

1.1 Sotilasavustus

Sotilasavustuksen tarkoitus on turvata asevelvollisen ja hänen omaistensa toimeentulo siltä ajalta, kun asevelvollinen on suorittamassa ase- tai siviilipalveluaan. Vapaaehtoisessa asepalveluksessa olevat naiset rinnastetaan asevelvollisiin.

Sotilasavustuksen tarkoituksena on korvata palveluksessa olevalle asevelvolliselle hänen vakinaisesta asunnostaan aiheutuvat kohtuulliset asumismenot sekä maksaa hänen opintolainojensa korot, turvata palveluksessa olevan asevelvollisen omaisten toimeentulo palveluksen aikana maksamalla heille perusavustusta, asumisavustusta ja erityisavustusta, sekä maksaa avustus elatusapuun oikeutetulle alaikäiselle lapselle.

Sotilasavustuksen saamisen yleisenä edellytyksenä on, että palvelus on heikentänyt avustukseen oikeutetun toimeentuloa ja että hän on avustuksen tarpeessa.

Sotilasavustuksen määrään vaikuttavat asevelvollisen ja hänen omaistensa käytettävissä olevat nettotulot. Sotilasavustusta maksetaan palveluksen päättymiskuukauden loppuun. Sotilasavustus on verotonta tuloa.

Sotilasavustuksen osia ovat asumisavustus, perusavustus, opintolainan korot, erityisavustus ja avustus elatusapuun oikeutetulle lapselle.

Asumisavustus

Asumisavustus korvaa palveluksessa olevan asevelvollisen tai avustukseen oikeutetun omaisen vakinaisen

- vuokra-asunnon,
- asumisoikeusasunnon tai
- omistusasunnon asumismenot.

Vuokramenot korvataan enintään paikkakunnan käyvän vuokratason mukaisina.

Perusavustus

Perusavustuksella katetaan asevelvollisen omaisen jokapäiväiseen toimeentuloon kuuluvat menot.

Jokapäiväiseen toimeentuloon kuuluvia menoja ovat ravinto-, puhtaus-, vaatetus- ja vähäiset terveydenhoitomenot (esim. terveyskeskusmaksut ja

¹ Sotilasavustusta koskevia muita lakeja ovat asevelvollisuuslaki (1438/2007), siviilipalveluslaki (1446/2007) ja laki naisten vapaaehtoisesta asepalveluksesta (194/1995).

käsikauppäläkkeet), lehti-, puhelin-, internet- ja vakuutusmaksut, kohtuulliset työmatkakustannukset, virkistys- ja harrastusmenot sekä muut tämältyyppiset menot.

Perusavustuksen täysi määrä kuukaudessa on täyden kansaneläkkeen suuruinen. Avustus määrltyy porrastetusti asevelvollisen omaisten lukumäärän mukaan siten, että

1. omainen saa 100 % täydestä kansaneläkkeestä
2. omainen saa 50 % täydestä kansaneläkkeestä
3. ja sen jälkeen saa 30 % täydestä kansaneläkkeestä.

Perusavustuksen määrä tarkistetaan samaan aikaan ja samassa suhteessa kuin kansaneläke. Vuonna 2017 täyden perusavustuksen määrä oli 628,85 euroa kuukaudessa.

Opintolainan korot

Asevelvolliselle itselleen voidaan korvata sotilasavustuksena opintolainojen korot, jos ne erääntyvät ja maksetaan palvelusaikana tai palveluksen päättymiskuukauden aikana.

Erityisavustus

Sotilasavustukseen oikeutetulle omaiselle voidaan harkinnan mukaan myöntää erityisavustus hänen henkilökohtaisia olosuhteitaan ja paikallisia oloja vastaaviin tarpeellisiin ja määrltään kohtuullisiin menoihin.

Erityisavustuksen myöntämisen edellytys on, ettei haettuja menoja katsota perusavustukseen kuuluviksi ja ettei hakija saa niistä jo korvausta muualta. Erityisavustuksena korvataan vain hakijan itsensä maksettaviksi jäävät kohtuulliset menot, jos ne erääntyvät ja maksetaan palvelusaikana tai palveluksen päättymiskuukauden aikana. Menoista pitää olla luotettavat alkuperäiset tositteet.

Avustus elatusapuun oikeutetulle lapselle

Avustus elatusapuun oikeutetulle lapselle maksetaan silloin, jos asevelvollinen on oikeuden päätöksen tai sosiaalilautakunnan vahvistaman kirjallisen sopimuksen perusteella velvoitettu kuukausittain maksamaan alaikäiselle lapselle elatusapua, eikä hän kykene sitä tuloistaan tai omaisuudestaan maksamaan.

2 Katsaus sotilasavustukseen

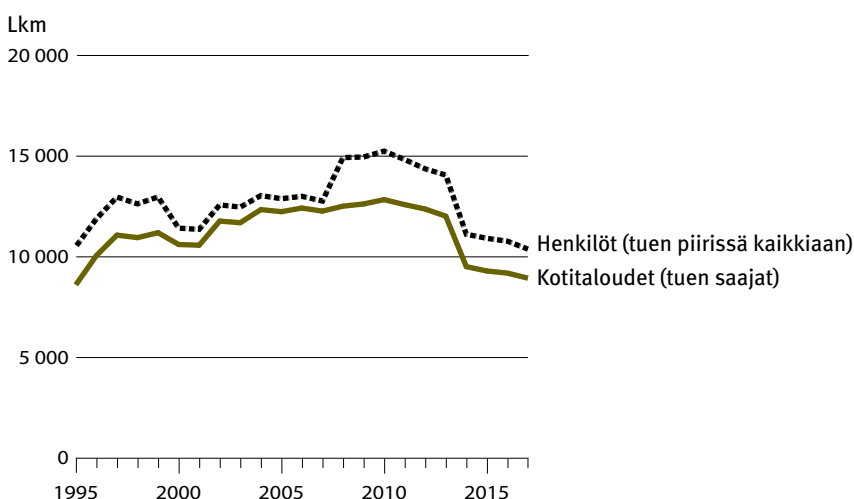
2.1 Sotilasavustuksen saajat

Vuonna 2017 sotilasavustusta sai 8 938 kotitaloutta. Edellisvuoteen verrattuna saajien lukumäärä laski 2,8 % (254 kotitaloutta). Kuukausitasolla sotilasavustusta sai 4 115 kotitaloutta (keskiarvo helmi–joulukuun saajien lukumäärästä). Saajien määrä säilyi lähes samana vuoden 2016 helmi–joulukuun keskiarvoon (4 184) verrattuna. Avustuksen piirissä oli kaikkiaan 10 380 henkilöä (Kuvio 1).

Sotilasavustuksen saajista noin 88 % oli varusmiehiä. Siviilipalvelusmiesten osuus saajista oli 8 % ja omaisten osuus oli 5 % (Kuvio 2).

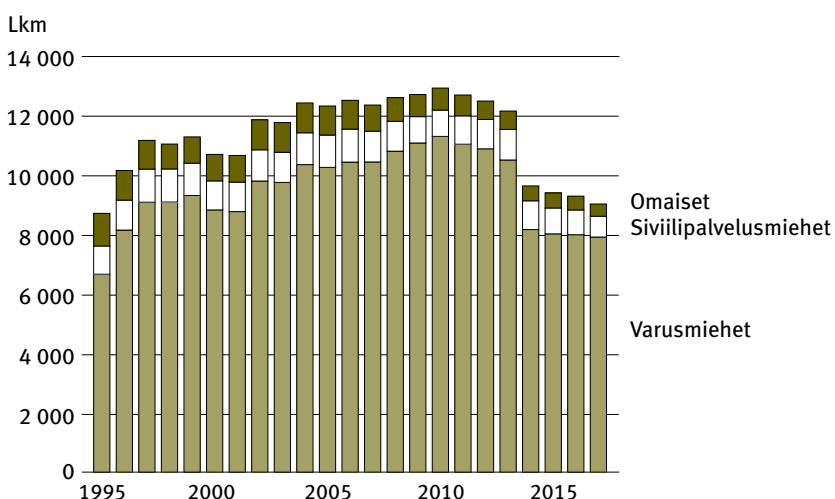
Kuvio 1

Sotilasavustuksen saajat 1995–2017

Kuvio 2

Sotilasavustus tuen saajien mukaan 1995–2017

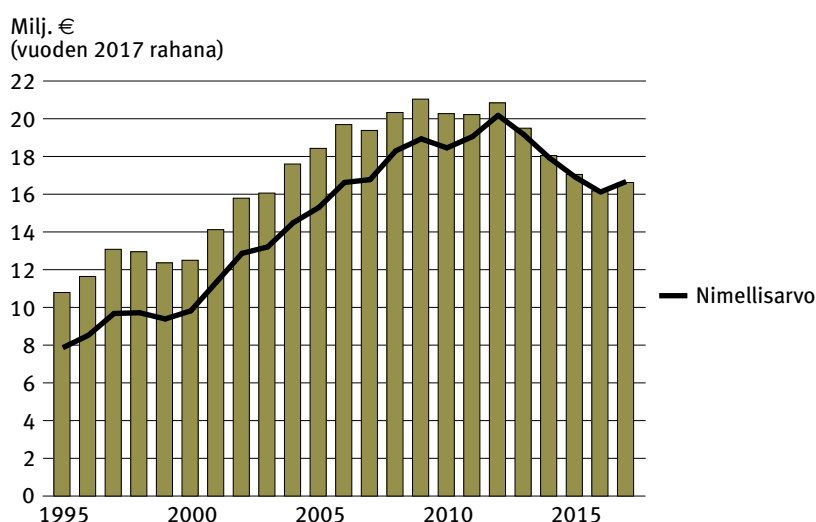
Valtaosa (83 %) sotilasavustuksen saajista oli 20–24-vuotiaita. Alle 20-vuotiaita oli 9 %, 25–29-vuotiaita oli 7 % ja 30-vuotiaita tai vanhempia oli alle prosentti kaikista saajista.

2.2 Sotilasavustuksen kustannukset

Sotilasavustuksen menot olivat vuonna 2017 yhteensä 16,6 miljoonaa euroa, mikä oli 4 % enemmän kuin edellisvuonna. Asumisavustuksia maksettiin 15,5 miljoonaa euroa (4 %), perusavustuksia 988 200 euroa (-4 %), erityisavustuksia 66 600 euroa (-29 %), elatusavustuksia 10 100 euroa (-30 %) ja opintolainan korkoja 9 300 euroa (-8 %) (Kuviot 3 ja 4).

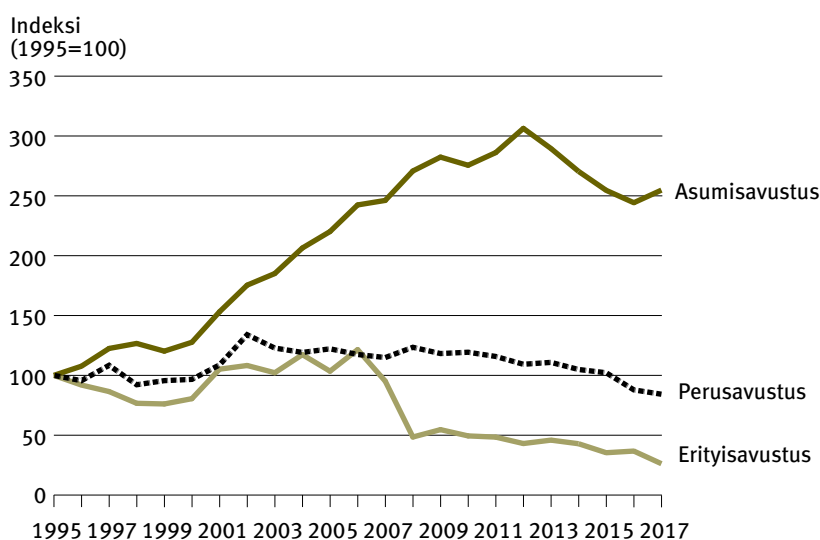
Kuvio 3

Maksetut sotilasavustukset 1995–2017

Kuvio 4

Sotilasavustuksen kustannusten kehitys avustustslajin mukaan 1995–2017

2.3 Keskimääräinen avustus

Keskimääräinen sotilasavustus oli 335 euroa kuukaudessa vuonna 2017. Sotilasavustuksen perusavustuksen määrä on sidottu kansaneläkkeeseen. Täyden perusavustuksen määrä oli 628,85 euroa kuukaudessa vuonna 2017. Keskimääräinen avustus saajataloutta kohti vuodessa oli 1 860 euroa (Kuvio 5).

Sotilasavustuksen saajat, menot ja keskimääräinen avustus vuosittain

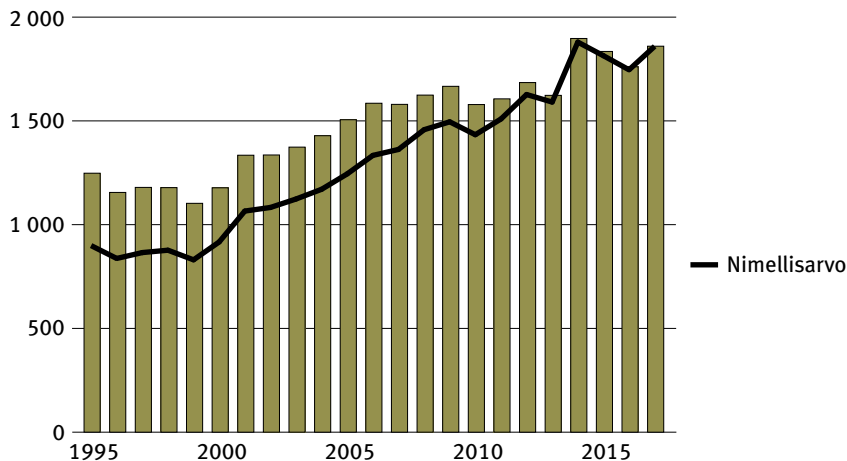
Vuosi	Saajien lukumäärä	Menot yhteensä milj. euroa	Keskimääräinen avustus (euroa/saaja/kk)*
1995	8 609	10,8	265
1996	10 063	11,6	269
1997	11 077	13,1	277
1998	10 952	13,0	271
1999	11 198	12,4	276
2000	10 612	12,5	291
2001	10 576	14,1	323
2002	11 775	15,8	330
2003	11 692	16,1	339
2004	12 343	17,6	344
2005	12 242	18,4	357
2006	12 421	19,7	369
2007	12 270	19,4	378
2008	12 515	20,3	339
2009	12 624	21,0	342
2010	12 839	20,3	324
2011	12 591	20,2	330
2012	12 373	20,8	343
2013	12 017	19,5	341
2014	9 512	18,0	340
2015	9 296	17,1	329
2016	9 192	16,2	320
2017	8 938	16,6	335

* Menot ja keskimääräinen avustus on deflatoitu elinkustannusindeksillä (2017=1).

Kuvio 5

Keskimääräinen sotilasavustus taloutta kohti 1995–2017

€/vuosi
(vuoden 2017 rahana)

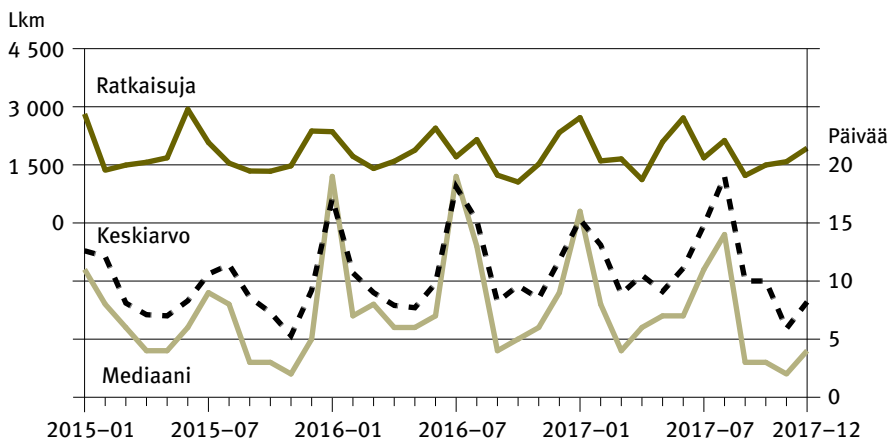
2.4 Ratkaisujen ajallinen kesto

Sotilasavustusta on voinut hakea Kelan verkkoasiointipalvelun kautta vuodesta 2013 lähtien. Vuonna 2017 hakemuksista jo 88 % (12 255 kpl) saapui verkkoasiointin kautta ja 11 % (1 466 kpl) paperilla. Suullisten hakemusten osuus oli 2 % (218 kpl).

Kuviossa 6 on esitetty keskimääräinen hakemusten läpimenoaika kuukausittain. Sotilasavustushakemuksen käsittely ja ratkaisu Kelan toimitoissa vei keskimäärin 12 päivää vuonna 2017. Hakemusten läpimenoajan mediaani oli kuusi päivää, eli puolet hakemuksista ratkaistiin tässä ajassa.

Kuvio 6

Ratkaistujen sotilasavustushakemusten lukumäärä ja keskimääräinen läpimenoaika 2015–2017

3 Aineisto ja sen luotettavuus

3.1 Aineisto

Julkaisun tiedot perustuvat sotilasavustuksen käsittelyjärjestelmistä syntyviin etuustietokantoihin, joista vuosittaiset tilastointitiedostot tuotetaan. Kokonaisaineistot sisältävät yksityiskohtaista tietoa sotilasavustuksen saajista ja maksetuista sotilasavustuksista.

Tilastojen pohjana olevat käsittelyjärjestelmät ovat hallinnollisia, sotilasavustuksen käsittelyä ja maksatusta palvelevia tietojärjestelmiä. Sotilasavustuksen hakemukset käsitellään ja ratkaistaan Kelan toimistoissa. Hakemuksen käsittelyn ja maksatuksen yhteydessä syntyvät tiedot tallentuvat sotilasavustuksen etuustietokantoihin. Niistä kootaan sotilasavustuksen henkilö- ja maksurivitasoiisiin tilastointitiedostoihin ne tiedot, joita tilastoinnissa tarvitaan. Tilastointitiedostojen tietosisältöä täydennetään Kelan väestö- ja aluerekisterien tiedoilla.

3.2 Luotettavuus

Julkaisun tilastot perustuvat kokonaisaineistoon sotilasavustuksesta. Tiedot perustuvat sotilasavustuksen käsittelyjärjestelmiin, jotka ovat Kelan operatiivisia etuustietokantoja.

Käsittelyjärjestelmissä tehdään ohjelmallisia luovallisuus- ja loogisuus-tarkistuksia, joissa ohjelma vaatii käsittelijää korjaamaan tai tarkistamaan tiedon.

4 Käsitteet

4.1 Tilastoyksiköt

Sotilasavustuksen ratkaiseminen

Kelan toimistoissa käsitellään ja ratkaistaan kaikki sotilasavustuksen hakemukset. Sotilasavustuspäätös on joko *myönteinen* tai *hylkäävä*, taikka sillä voidaan lakkauttaa sotilasavustuksen maksaminen.

Henkilölle annetaan sotilasavustuksesta *tarkistuspäätös*, jos hänen hakemuksensa perusteet muuttuvat. Henkilölle annetaan *lakkautuspäätös*, jos sotilasavustus keskeytyy, oikeus sotilasavustukseen päättyy tai etuuden maksamisen edellytykset eivät muutoin täyty.

Sotilasavustuksen saaja

Sotilasavustuksen saaja on henkilö, jolle on kyseisen vuoden aikana maksettu sotilasavustusta. Sotilasavustuksen saajana voi olla palveluksessa oleva asevelvollinen ja palveluksessa olevan asevelvollisen omainen.

Kela maksaa sotilasavustusta varusmiespalveluksessa tai siviilipalveluksessa olevalle asevelvolliselle sekä hänen omaisilleen palvelusajalta. Asevelvollisella tarkoitetaan myös reservin kertausharjoitukseen kutsuttua. Sotilasavustusta maksetaan myös vapaaehtoisessa asepalveluksessa olevalle naiselle sekä hänen omaisilleen.

4.2 Sotilasavustuksen saajia ja kustannuksia kuvaavat tekijät

Alue

Sotilasavustuksen saajan asuinkunnaksi merkitään hänen asuinkuntansa vuoden päättyessä. Ulkomailla asuvien henkilöiden tiedot sisältyvät maakuntaluokituksissa vain koko maan lukuihin. Väestötiedot perustuvat Kelan vakuutettukohtaiseen tietokantaan, ja niiden tilastointiajankohta on vuoden loppu.

Ikä

Sotilasavustuksen saajan ikä määräytyy sen perusteella, minkä ikäinen hän oli vuoden lopussa.

Sotilasavustuksen lakiperuste

Sotilasavustuksen lakiperusteella tarkoitetaan sitä, mihin lakiin sotilasavustuksen maksaminen perustuu.

1 *Militärunderstöd från FPA – lagstiftningsgrunder*

Bestämmelser om militärunderstödet finns i militärunderstödslagen (MiUL 781/1993)¹. I militärunderstödslagen föreskrivs om vem som har rätt till militärunderstöd och om understödets belopp. Lagen tillämpas också på kvinnor som fullgör frivillig militärtjänst.

Skötseln av militärunderstödet överfördes från kommunerna på FPA 1.1.1994.

1.1 *Militärunderstöd*

Syftet med militärunderstödet är att trygga utkomsten för en värnpliktig och hans anhöriga under den tid då den värnpliktige fullgör militär- eller civiltjänst. Kvinnor som fullgör frivillig militärtjänst jämställs med värnpliktiga.

Med militärunderstödet ersätter man skäliga boendeutgifter för den värnpliktiges permanenta bostad och betalar räntorna på hans studielån under tjänstgöringstiden samt tryggar utkomsten för den värnpliktiges anhöriga under tjänstgöringstiden genom att betala ut grundunderstöd, bostadsunderstöd och särskilt understöd samt understöd för minderåriga barn som är berättigade till underhållsbidrag.

Ett allmänt villkor för beviljande av militärunderstöd är att tjänstgöringen har försämrat utkomsten för den som är berättigad till understöd och att han eller hon är i behov av understöd.

Den värnpliktiges och de anhörigas disponibla nettotinkomster inverkar på militärunderstödet belopp. Militärunderstödet betalas till utgången av den månad då tjänstgöringen upphör. Militärunderstödet är skattefri inkomst.

Militärunderstödet består av bostadsunderstöd, grundunderstöd, ersättning för räntor på studielån, särskilt understöd och understöd för barn som är berättigade till underhållsbidrag.

Bostadsunderstöd

Bostadsunderstödet ersätter boendeutgifterna för den värnpliktiges eller en till understöd berättigad anhörigs permanenta

- hyresbostad,
- bostadsrättsbostad eller
- boendeutgifter i ägarbostad.

Hyresutgifter ersätts högst enligt den gängse hyresnivån på orten.

Grundunderstöd

Grundunderstödet ska täcka de utgifter som en anhörig till den värnpliktige har för den dagliga försörjningen.

¹ Andra lagar med anknytning till militärunderstödet är värnpliktslagen (1438/2007), civiltjänstlagen (1446/2007) och lagen om frivillig militärtjänst för kvinnor (194/1995).

Till utgifter för den dagliga försörjningen hör utgifter för mat, hygien, kläder, viss hälso- och sjukvård (t.ex. hälsovårdscentralsavgifter och receptfria läkemedel), tidningar, telefon, internet, försäkringar, skäliga kostnader för arbetsresor, rekreation och hobbyverksamhet samt andra motsvarande utgifter.

Grundunderstödet fulla belopp per månad är lika stort som full folkpension. Understödet är graderat enligt antalet anhöriga så att

1. den första anhöriga får 100 procent av full folkpension
2. den andra anhöriga får 50 procent av full folkpension
3. den tredje och därpå följande får 30 procent av full folkpension.

Grundunderstödet justeras samtidigt och i samma proportion som folkpensionen. År 2017 var grundunderstödet fulla belopp 628,85 euro i månaden.

Räntor på studielån

Den värnpliktige kan få räntorna på sina studielån ersatta i form av militärunderstöd, om räntorna förfaller till betalning och betalas under tjänstgöringstiden eller den månad som tjänstgöringen upphör.

Särskilt understöd

En anhörig som är berättigad till militärunderstöd kan enligt prövning beviljas särskilt understöd för nödvändiga och skäliga utgifter som motsvarar de personliga omständigheterna och de lokala förhållandena.

Ett villkor för beviljande av särskilt understöd är att utgifterna i fråga inte anses höra till grundunderstödet och att den sökande inte redan får ersättning för dem från annat håll. Som särskilt understöd ersätts endast sådana skäliga utgifter som den sökande själv ska betala, om utgifterna förfaller till betalning och betalas under tjänstgöringstiden eller den månad som tjänstgöringen upphör. Det ska finnas tillförlitliga verifikat i original över utgifterna.

Understöd för barn som är berättigat till underhållsbidrag

Understöd för barn som är berättigat till underhållsbidrag betalas om den värnpliktige på basis av ett domstolsbeslut eller ett skriftligt avtal som socialnämnden har fastställt är förpliktad att betala underhållsbidrag till ett minderårigt barn månatligen och den värnpliktige inte kan betala bidraget med sina inkomster eller sin förmögenhet.

2 Översikt av militärunderstödet

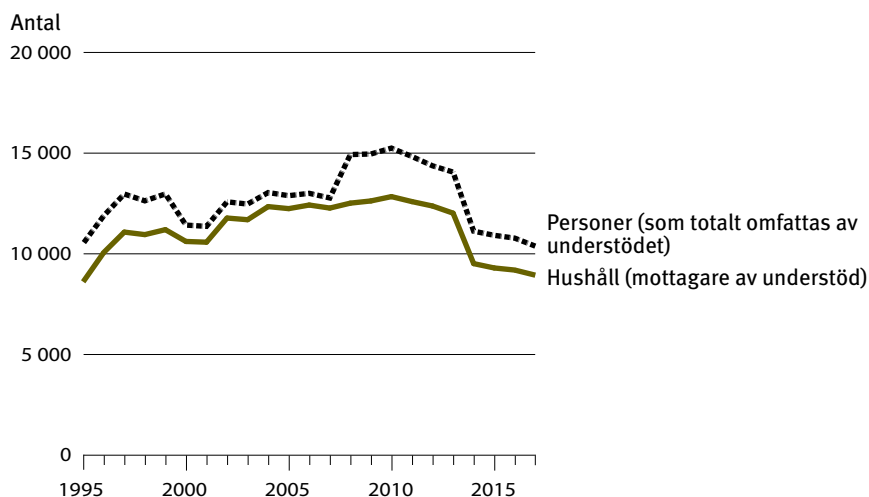
2.1 Mottagare av militärunderstöd

År 2017 fick 8 938 hushåll militärunderstöd. Jämfört med föregående år minskade antalet mottagare med 2,8 procent (254 hushåll). På månadsnivå fick 4 115 hushåll militärunderstöd (medeltal av antalet mottagare i februari–december). Antalet mottagare var närapå oförändrat jämfört med medeltalet för februari–december 2016 (4 184). Rätt till understöd hade totalt 10 380 personer (Figur 1).

Av dem som mottagit militärunderstöd var ungefär 88 procent beväringar. Civiltjänstgörarnas andel var 8 procent och de anhörigas 5 procent (Figur 2).

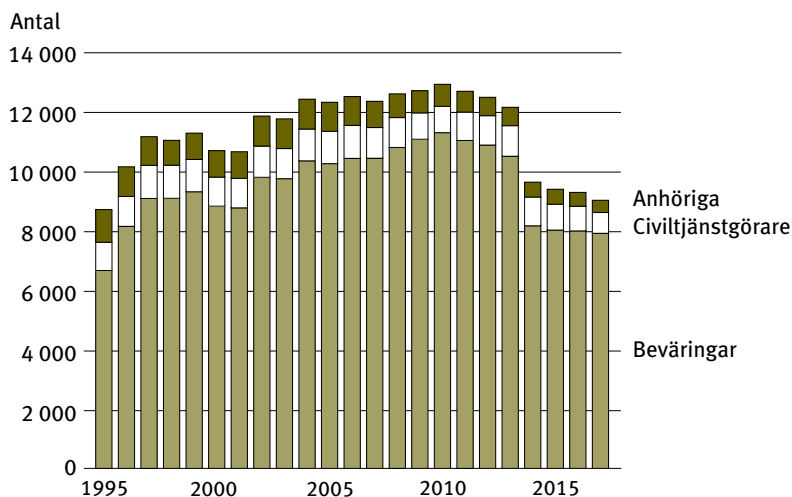
Figur 1

Mottagare av militärunderstöd 1995–2017

Figur 2

Militärunderstöd enligt mottagare 1995–2017

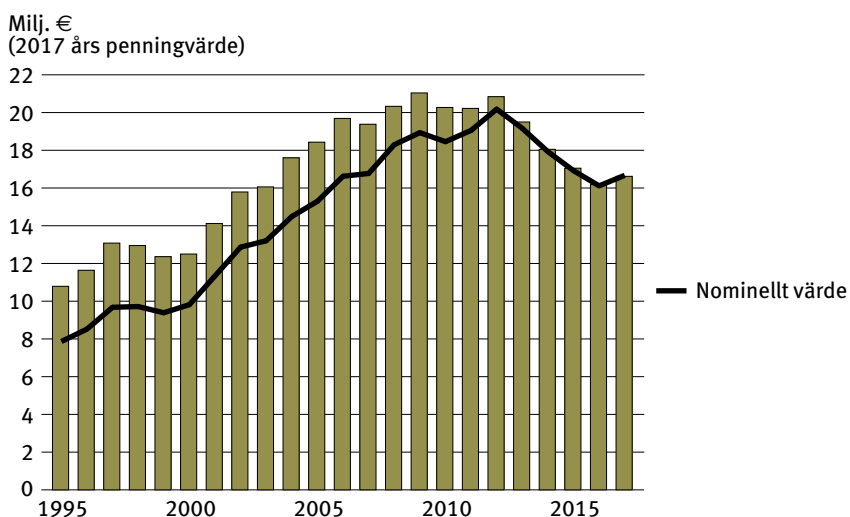
Merparten (83 procent) av dem som mottagit militärunderstöd var i åldern 20–24 år. Av mottagarna var 9 procent under 20 år, 7 procent 25–29 år och under en procent av alla mottagare 30 år eller äldre.

2.2 Kostnaderna för militärunderstöd

Utgifterna för militärunderstödet var totalt 16,6 miljoner euro 2017, vilket var 4 procent mer än föregående år. I bostadsunderstöd betalades 15,5 miljoner euro (4 procent), i grundunderstöd 988 200 miljoner euro (-4 procent), i särskilt understöd 66 600 euro (-29 procent), i underhållsbidrag 10 100 euro (-30 procent) och i räntor på studielån 9 300 euro (-8 procent) (Figur 3 och 4).

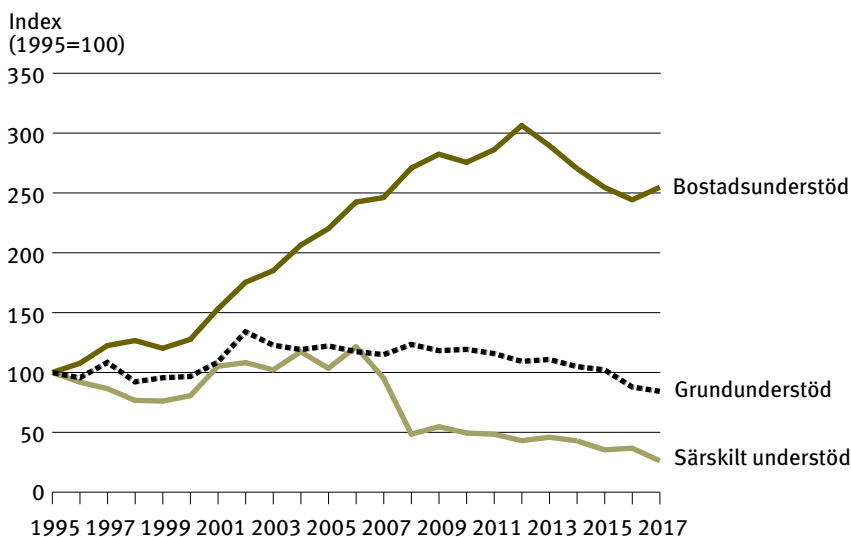
Figur 3

Utbetalt militärunderstöd 1995–2017

Figur 4

Utvecklingen av kostnaderna för militärunderstödet enligt understödsslag 1995–2017

2.3 Genomsnittligt understöd

År 2017 var det genomsnittliga militärunderstödet 335 euro i månaden. Beloppet av militärunderstödet grundunderstöd är bundet till folkpensionen. År 2017 var grundunderstödet fulla belopp 628,85 euro i månaden. Det genomsnittliga understödet per mottagarhushåll var 1 860 euro per år (Figur 5).

Mottagare av militärunderstöd, utgifter och genomsnittligt understöd per år

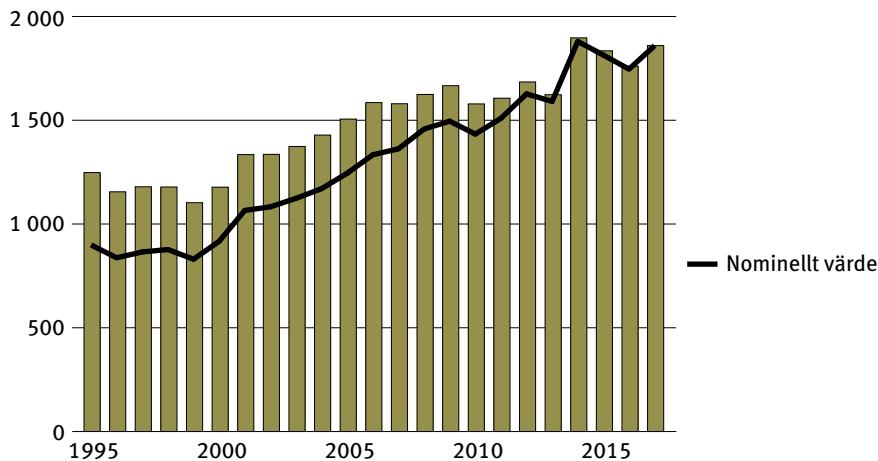
År	Antalet mottagare	Utgifter totalt, milj. euro	Genomsnittligt understöd (euro/mottagare/mån.)*
1995	8 609	10,8	265
1996	10 063	11,6	269
1997	11 077	13,1	277
1998	10 952	13,0	271
1999	11 198	12,4	276
2000	10 612	12,5	291
2001	10 576	14,1	323
2002	11 775	15,8	330
2003	11 692	16,1	339
2004	12 343	17,6	344
2005	12 242	18,4	357
2006	12 421	19,7	369
2007	12 270	19,4	378
2008	12 515	20,3	339
2009	12 624	21,0	342
2010	12 839	20,3	324
2011	12 591	20,2	330
2012	12 373	20,8	343
2013	12 017	19,5	341
2014	9 512	18,0	340
2015	9 296	17,1	329
2016	9 192	16,2	320
2017	8 938	16,6	335

* Utgifterna och det genomsnittliga understödet har deflaterats med levnadskostnadsindex (2017=1).

Figur 5

Genomsnittligt militärunderstöd per hushåll 1995–2017

€/år
(2017 års penningvärde)

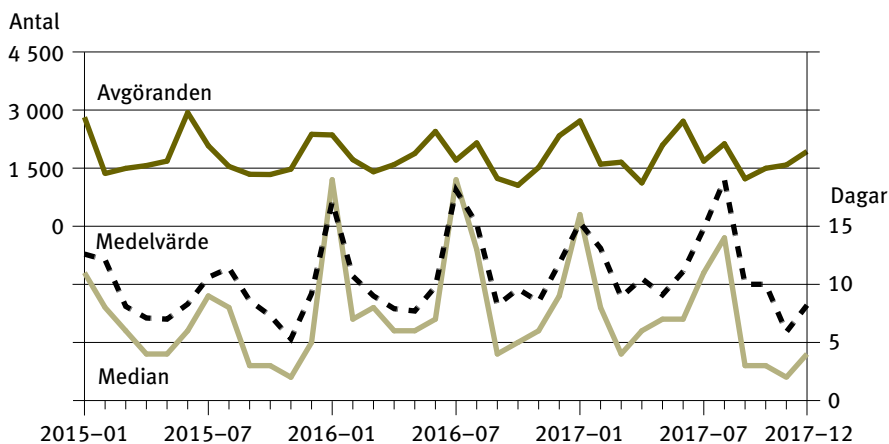
2.4 Handläggningstid

Militärunderstöd har kunnat sökas via FPA:s e-tjänst sedan 2013. År 2017 inkom hela 88 procent (12 255 st.) av ansökningarna i elektronisk form och 11 procent (1 466 st.) på papper. Andelen muntliga ansökningar var 2 procent (218 st.).

I figur 6 visas den genomsnittliga genomströmningstiden för ansökningar per månad. Handläggningen och avgörandet av ansökningar om militärunderstöd vid FPA-byråerna tog i genomsnitt 12 dagar i anspråk år 2017. Medianen för genomströmningstiden var sex dagar, dvs. hälften av ansökningarna avgjordes inom denna tid.

Figur 6

Antalet avgjorda ansökningar om militärunderstöd och genomsnittlig genomströmningstid 2015–2017

3 *Materialiet och dess tillförlitlighet*

3.1 *Material*

Uppgifterna i publikationen grundar sig på den information som sparats i databaser i anslutning till systemen för handläggning av militärunderstöd och som utgör underlag för den årliga produktionen av statistikregister. Det totala materialet innehåller detaljerade uppgifter om antalet mottagare av militärunderstöd och utbetalda militärunderstöd.

De handläggningssystem som är underlag för statistiken är administrativa datasystem som betjänar handläggningen och utbetalningen av militärunderstöd. Ansökningarna om militärunderstöd handläggs och avgörs på FPA-byråerna. Uppgifterna från handläggningen av ansökningar och utbetalningar sparas i förmånsdatabaserna för militärunderstöd. De uppgifter som behövs för statistikföringen sammanställs i statistikregister på individ- och betalningsnivå. Faktainnehållet i statistikregistren kompletteras med uppgifter ur FPA:s befolknings- och regionregister.

3.2 *Tillförlitlighet*

Statistiken i publikationen grundar sig på det totala materialet om militärunderstödet. Uppgifterna grundar sig på handläggningssystemen för militärunderstöd, vilka utgörs av FPA:s operativa förmånsdatabaser.

Inom handläggningssystemen utförs automatiska rimlighetskontroller och logiska kontroller, genom vilka programmet kräver att handläggaren korrigerar eller kontrollerar en uppgift.

4 Begrepp

4.1 Statistiska enheter

Beslut om militärunderstöd

Alla ansökningar om militärunderstöd handläggs och avgörs på FPA-byråerna. Ett beslut om militärunderstöd är antingen ett *positivt beslut* eller ett *avslagsbeslut*. Genom ett beslut kan man också dra in utbetalningen av militärunderstödet.

Mottagaren får ett *beslut om justering av militärunderstödet*, ifall det sker ändringar i grunderna för ansökan. Mottagaren ges ett *beslut om in-dragning*, ifall militärunderstödet avbryts, rätten till militärunderstödet upphör eller villkoren för utbetalning av förmånen av någon annan orsak inte uppfylls.

Mottagare av militärunderstöd

Mottagare av militärunderstöd är den person som militärunderstöd betalas till under året i fråga. Mottagaren kan vara den värnpliktige som fullgör sin värnplikt eller en anhörig till denne.

FPA betalar militärunderstöd till värnpliktiga som fullgör beväringstjänst eller civiltjänst samt till deras anhöriga under tjänstgöringstiden. Med värnpliktig avses också en person som inkallats till reservens repetitionsövningar. Militärunderstöd betalas också till kvinnor som fullgör frivillig militärtjänst samt till deras anhöriga.

4.2 Faktorer som beskriver mottagarna av och kostnaderna för militärunderstöd

Region

Mottagarens boendekommun vid årets slut antecknas som boendekommun. Vid landskapsklassificeringen ingår uppgifterna om personer bosatta utomlands endast i talen för hela landet. Befolkningsuppgifterna grundar sig på FPA:s databas, som innehåller data om varje enskild försäkrad. Statistikföringstidpunkten är årets slut.

Ålder

Mottagarnas ålder bestäms utifrån deras ålder vid årets slut.

Laggrund för militärunderstöd

Med laggrund för militärunderstöd avses den lag som utgör grunden för utbetalningen av militärunderstödet.

TAULUKOT

1. Sotilasavustusta saaneet asevelvolliset ja omaiset maakunnittain vuonna 2017

Maakunta	Yhteensä ¹	Asevelvollisia			Omaisia
		Yhteensä ¹	Varusmiehet ²	Siviilipalvelusmiehet	Yhteensä
Koko maa³	8 938	8 543	7 881	697	411
Uusimaa	2 276	2 197	1 962	242	83
Varsinais-Suomi	845	799	748	52	47
Satakunta	338	327	309	18	12
Kanta-Häme	258	249	230	20	9
Pirkanmaa	967	925	854	73	44
Päijät-Häme	315	300	277	25	17
Kymenlaakso	287	275	259	18	13
Etelä-Karjala	219	206	201	6	13
Etelä-Savo	219	214	203	11	7
Pohjois-Savo	462	449	428	23	14
Pohjois-Karjala	350	333	303	31	17
Keski-Suomi	575	551	494	59	24
Etelä-Pohjanmaa	234	224	216	10	10
Pohjanmaa	161	147	136	18	14
Keski-Pohjanmaa	123	115	106	9	8
Pohjois-Pohjanmaa	794	748	687	63	48
Kainuu	143	139	132	9	4
Lappi	299	282	275	8	17
Ahvenanmaa	4	3	2	1	1

¹ Varusmies voi keskeyttää varusmiespalveluksen ja siirtyä suorittamaan siviilipalvelusta. Tällöin avustuksen saaja tilastoituu kumpaankin ryhmään. Yhteissummissa saaja esiintyy vain kerran.

² Varusmiehiksi luetaan aseellisessa ja aseettomassa palveluksessa olevat.

³ Ne henkilöt, joiden asuinkunta on ulkomailla tai muun syyn vuoksi tuntematon, sisältyvät vain koko maan yhteissummaan.

2. Vuonna 2017 sotilasavustusta saaneet asevelvolliset ja omaiset: ikä

Ikäryhmä	Yhteensä ¹		Asevelvollisia			Omaisia
	Lkm	%	Yhteensä ¹	Varusmiehet ²	Siviilipalvelusmiehet	Yhteensä
Yhteensä	8 938	100,0	8 543	7 881	697	411
0 – 19 v	786	8,8	722	688	37	68
20 – 24 v	7 445	83,3	7 227	6 790	469	228
25 – 29 v	657	7,4	570	384	186	89
Yli 29 v	50	0,6	24	19	5	26

¹ Varusmies voi keskeyttää varusmiespalveluksen ja siirtyä suorittamaan siviilipalvelusta. Tällöin avustuksen saaja tilastoituu kumpaankin ryhmään. Yhteissummissa saaja esiintyy vain kerran.

² Varusmiehiksi luetaan aseellisessa ja aseettomassa palveluksessa olevat.

3. Vuonna 2017 sotilasavustusta saaneet asevelvolliset ja omaiset: avustustilaji

Avustustilaji	Yhteensä ¹	Asevelvollisia			Omaisia
		Yhteensä ¹	Varusmiehet ²	Siviilipalvelusmiehet	Yhteensä
Yhteensä	8 938	8 543	7 881	697	411
Perusavustus	371	-	-	-	371
Asumisavustus	8 821	8 455	7 808	682	380
Erityisavustus	147	-	-	-	147
Opintolainan korot	323	315	265	50	8
Elatusavustus	13	-	-	-	13

¹ Varusmies voi keskeyttää varusmiespalveluksen ja siirtyä suorittamaan siviilipalvelusta. Tällöin avustuksen saaja tilastoituu kumpaankin ryhmään. Yhteissummissa saaja esiintyy vain kerran.

² Varusmiehiksi luetaan aseellisessa ja aseettomassa palveluksessa olevat.

4. Sotilasavustuksen piiriin kuuluvat henkilöt maakunnittain vuonna 2017

Maakunta	Yhteensä	Tuen piirissä olevat		
		Asevelvolliset	Omaiset	
			Puolisot	Lapset
Koko maa¹	10 380	8 543	1 105	995
Uusimaa	2 531	2 197	205	176
Varsinais-Suomi	1 036	799	144	127
Satakunta	388	327	36	38
Kanta-Häme	290	249	26	22
Pirkanmaa	1 110	925	119	92
Päijät-Häme	362	300	38	33
Kymenlaakso	332	275	32	33
Etelä-Karjala	269	206	36	37
Etelä-Savo	245	214	21	17
Pohjois-Savo	526	449	38	52
Pohjois-Karjala	436	333	48	68
Keski-Suomi	660	551	68	55
Etelä-Pohjanmaa	276	224	28	33
Pohjanmaa	211	147	39	36
Keski-Pohjanmaa	159	115	26	23
Pohjois-Pohjanmaa	938	748	119	94
Kainuu	155	139	11	8
Lappi	360	282	42	45
Ahvenanmaa	8	3	3	3

¹ Ne henkilöt, joiden asuinkunta on ulkomailla tai muun syyn vuoksi tuntematon, sisältyvät vain koko maan yhteissummaan.

5. Vuonna 2017 maksetut sotilasavustukset: maakunta ja avustustilaji

Maakunta	Sotilasavustukset, 1 000 €					
	Avustustilaji					
	Yhteensä	Perusavustus	Asumisavustus	Erityisavustus	Opintolainan korot	Elatusavustus
Koko maa¹	16 624,2	988,2	15 549,9	66,6	9,3	10,1
Uusimaa	4 895,3	209,7	4 667,8	12,3	1,9	3,6
Varsinais-Suomi	1 574,4	92,6	1 475,5	5,4	0,8	-
Satakunta	578,0	33,1	542,8	1,6	0,4	-
Kanta-Häme	485,2	19,7	464,2	1,1	0,3	-
Pirkanmaa	1 824,7	116,5	1 698,9	8,3	1,0	-
Päijät-Häme	524,5	27,0	494,3	1,6	0,1	1,5
Kymenlaakso	449,8	26,2	419,8	1,1	0,2	2,4
Etelä-Karjala	396,7	38,1	353,2	5,2	0,2	-
Etelä-Savo	356,5	16,6	338,7	1,0	0,2	-
Pohjois-Savo	763,3	26,8	734,1	1,6	0,7	-
Pohjois-Karjala	553,8	49,7	500,5	2,3	0,3	0,9
Keski-Suomi	911,3	58,3	848,5	3,7	0,8	-
Etelä-Pohjanmaa	435,4	25,8	407,2	1,9	0,5	-
Pohjanmaa	305,3	37,0	266,8	1,3	0,2	-
Keski-Pohjanmaa	239,5	27,3	208,3	3,8	0,1	-
Pohjois-Pohjanmaa	1 309,9	106,7	1 192,3	9,2	1,1	0,7
Kainuu	227,2	12,0	214,7	0,4	0,2	-
Lappi	511,3	36,9	468,6	4,6	0,2	1,0
Ahvenanmaa	3,3	0,0	3,3	-	0,0	-

¹ Ne henkilöt, joiden asuinkunta on ulkomailla tai muun syyn vuoksi tuntematon, sisältyvät vain koko maan yhteissummaan.

6. Vuonna 2017 asevelvollisille ja omaisille maksetut sotilasavustukset: avustuslaji

Avustuslaji	Sotilasavustukset, 1 000 €					
	Yhteensä	Asevelvolliset			Omaiset	
		Yhteensä	Varusmiehet	Siviilipalvelusmiehet	Yhteensä	Lapset
Yhteensä	16 624,2	15 403,7	14 652,1	751,5	1 174,8	45,7
Perusavustus	988,2	-	-	-	959,6	28,6
Asumisavustus	15 549,9	15 394,5	14 644,8	749,7	148,4	7,0
Erityisavustus	66,6	-	-	-	66,6	-
Opintolainan korot	9,3	9,1	7,3	1,8	0,2	-
Elatusavustus	10,1	-	-	-	-	10,1

7. Vuonna 2017 keskimääräiset sotilasavustukset: maakunta ja avustuslaji

Maakunta	Sotilasavustukset, €/kk					
	Avustuslaji					
	Yhteensä	Perusavustus	Asumisavustus	Erityisavustus	Opintolainan korot	Elatusavustus
Koko maa¹	334,7	568,3	314,9	242,9	21,4	184,3
Uusimaa	400,8	568,2	385,1	246,2	18,7	156,2
Varsinais-Suomi	336,6	487,6	316,3	200,0	21,0	-
Satakunta	303,4	581,6	285,8	182,2	25,4	-
Kanta-Häme	321,3	546,5	308,4	133,4	30,8	-
Pirkanmaa	339,0	571,0	317,9	296,3	21,6	-
Päijät-Häme	301,1	443,2	285,9	203,5	18,9	182,9
Kymenlaakso	284,1	569,2	266,7	190,4	27,1	306,2
Etelä-Karjala	312,3	594,6	280,3	307,0	19,4	-
Etelä-Savo	279,8	415,0	268,8	126,7	9,9	-
Pohjois-Savo	290,1	639,1	279,9	123,4	29,8	-
Pohjois-Karjala	289,5	720,5	263,0	191,0	16,9	155,7
Keski-Suomi	280,2	516,1	262,2	373,4	26,2	-
Etelä-Pohjanmaa	318,0	526,2	298,1	380,2	37,2	-
Pohjanmaa	349,7	697,3	308,4	192,5	32,9	-
Keski-Pohjanmaa	350,1	636,0	306,7	315,5	8,3	-
Pohjois-Pohjanmaa	290,1	606,1	264,8	269,8	23,5	140,9
Kainuu	267,6	665,0	254,9	179,1	22,5	-
Lappi	313,3	636,9	289,2	269,4	13,6	198,7
Ahvenanmaa	184,8	26,2	182,4	-	17,3	-

¹ Ne henkilöt, joiden asuinkunta on ulkomailla tai muun syyn vuoksi tuntematon, sisältyvät vain koko maan yhteissummaan.